

mislimo slučaj, da se je kdo zavaroval pred vojsko na 10 let. Cena poslopja in vsega pa je bila 5 ali še večkrat nižja kot danes. Vzajemno poštvo. Lepa oprava za kmečke razmere je veljala 2000 do 3000 kron, a danes ne dobiš niti za 15.000 kron. Ena krava je stala 200 do 300 kron, danes jo komaj dobiš za 2000 do 3000 kron. Kaj pa konji, prašiči itd.? Seno je stalo 4—5 kron, danes je maksimalna cena 25 kron. Iz tega se vidi, kako so se predmeti podražili. Tudi poslopje se je pred vojsko in poceni zgradilo. Sedaj ne dobiš niti opeke, apna, cementa in še manj železa in opreme iz medij in bakra. Pogorelec bi bil res primoran stati pod milim nebom in čakati usmiljenja dobrih ljudi. Nihče naj se ne zanaša na pomoč gasilnih društev, ker: 1. danes gasilcev sploh ni doma — so skoro vsi pri vojakih — drugi ljudje pa nimajo spretnosti; 2. gasilno orodje je večinoma med vojsko zarjavelo, cevi so preperle in na popravilo ali nadomestilo ni mogoče misliti, ker ni materiala in obrtnikov; 3. če je vse v redu, se lahko zgodi, da konj ni doma, ker jih sploh primanjkuje in je vse dobre konje pobrala vojska; 4. ljudstvo je postalo med vojsko bolj neusmiljeno, maščevalno, matere preobložene z delom na polju ne morejo svojih otrok tako dobro nadzorovati in so požari na dnevnem redu; 5. večasih še vode manjka, ali pa je predelež. Da ne bo vsak sam svoje sreče kovač, naj se zavaruje proti ognju in sicer tako visoko, da bi v slučaju nesreče za izplačani zavarovalni znesek poplačal vse svoje izdatke, kateri bi bili v sedanjih razmerah precej visoki.

Ogrska pomoč Dunaju. Po odredbi budimpeštanskega župana dr. Boda je so 24. t. m. poslali na Dunaj zopet 25 vagonov ruoke. — Skupljanje večjih množin zgodnjega krompirja zadeva, kakor poročajo, na velike težave in težkoče ter zamude. Vlada je zato ukrenila odločne odredbe ter upajo, da se bodo razmere v par dnevih zboljšale.

Tobak na skrivnem saditi. So začeli kmetje po Hrvaškem. Oblasti to vedo in financirari stikajo po poljih in vrtovih za tobačni sadikami. 19. t. m. so prišli financirari v Dolnje Orešje, občina Sv. Ivan-Zelina in hoteli popluti tobak. Ženske in otroci so pa zagnali hrup, nakar je straža streljala. Bilo je ranjenih več žen in otrok, najtežje pa 32. letni Andro Zidarič, ki se je pred osmiimi dnevi vrnil iz ruskega vjetništva in je bil na celi stvari neprizadet.

Nonvaden prikaz. Poroča se iz Južne Amerike, da je 23. tega meseca v Buenos Aires privrkat snežilo in ljudje so to novost kot nekaj nečuvane obdobjuvali in se veselili belih streh in belega drevja.

Posiljatelj živit, tobaka in perila vojnim vjetnikom. Avstrijski „Rdeči križ“ naznanja: Posiljatelj (zavitkov) z živili in perilom za naše vojne vjetnike in civilne internirance na Francoskem, Angleškem in Italijanskem se potora Španije pošilja naslednje vrste: označene: **S. I.** mali zavitek živit: Vsebuje: 1 škatljico rib 225 gr, 1 škatljico sardin 200 gr, čokolada 400 gr, 2 škatljici grahove juhe 120 gr, cena 11 K. — **S. II.** veliki zavitek živit: Vsebuje: 1 škatljico marmelade 500 gr, škatljico rib 225 gr, 1 škatljico stročjega fižola 100 gr, (ali 500 gr suhega sadja) 2 škatljici sardin 540 gr, 4 zav. juhe 240 gr, 1 zav. čokolade 600 gr, 1 škatljico piskotov 125 gr, 1 škatljico lšnikov 250 gr, cena 22 K. — **R. I.** mali zavitek: Vsebuje: različne vrste tobaka: 20 smok, 40 svalčic, 20 malih smok, 2 škatljici tobaka a 50 gr, cena 8 K. — **R. II.** zavitek svalčic: Vsebuje: 600 komadov svalčic, cena 22 K. — **W. I.** mali zavitek perila: Vsebuje: 2 para nogavic, 1 spodnje perilo, 1 spodnje hlače, 2 žepna roba, 1 kos tula, cena 26 K 50 v. — **W. II.** veliki zavitek perila: Vsebuje: 3 pare nogavic, 1 srnjak, 1 spodnje hlače, 2 žepna roba, 1 opasnino, 1 brisačo, 1 par naramnic, 1 glavnik, 1 krtačo 1 krtačo za zobe, 1 kos mila, 1 žakeljček živalne priprave, 1 ovratno ruto, cena 37 K. Druge sestave zavitek so izključene. Pravilno zamene nadomestnih stvari se pridržuje avstrijski Rdeči križ na Dunaju sam. — Za

resnični sprejem se ne prevzame nobene garancije, kakor se ne izplača nobena odškodnina za slučaj, da bi se zavitek zgubil. Ukrenilo se je vse potrebno, da dosepejo zavitki točno in v redu na določeno mesto osobito, ako je naslov na vojnega vjetnika ali civilnega interniranca popoln in razločno pisan. Zavitki morajo še le nekaj tednov po naročilu dospeti na določeno mesto. Reklamacije v slučaju, da zavitek ni došel na določeni naslov, se ne sprejemajo, na iste se ne bo odgovarjalo.

Zatiranje krompirjeve gniline.

V četrtem vojnem letu smo že. Kmetijstvo ima važno nalogo, da pridela kar največ mogoče snovi, ki so porabne za prehrano ljudi in živali. Moramo torej uporabljati vsa mogoča sredstva, da mnogo pridejamo: zlasti moramo tudi odvrniti razne škodljivce od pridelovalnih rastlin. Pač lahko trdimo, da nam je baš dobra lanska krompirjeva letina pomagala iz marsikatero težkoče. Ne vemo še, kako bode letos obrodil krompir. Semenski krompir za lansko leto ni bil posebno dobre kakovosti. Letos se je pa posadil zvečine le dober krompir. Tudi se pričakuje, da so se skrbno pripravila zemljišča za sajenje krompirja. Lani se je vsled ugodnega vremena pojavljala le poredko krompirjeva gnilina. Kako bode letos, še ne vemo. Ker je krompir najvažnejše živilo za prehrano ljudstva, moramo se skrbno pripraviti na zatiranje te bolezni. Ne bodo torej odveč, ako prijavimo v tem listu navodila.

Krompirina gnilina (Phytophthora infestans), ako se pojavijo na krompirjevih listih, predno se posušijo, velike rjave pege. Pogosto se nahajajo ti pege le na pozameznih listih. Ako je moča, počrni večasih v kratki dobi vsa krompirjeva.

Na čem se spozna ta bolezen? Na belkastem obrobku, ki obdaja rjave pege na spodnji strani listov. Ob suhem vremenu ni videti teh znakov. Raditega ni sigurno, da ima krompir gnilino, če ima ob taknem vremenu rjave pege. Da se spozna ta bolezen, položi se nekaj listov v vlažen prostor, na primer v politerko čašo, ki ima na dnu 3 do 4 vlažnega pivnega papirja. Časa se pokrije tudi s pivnim papirjem. Na to se opazuje, če se pojavljajo belkasti obrobi, kar se pogosto dogaja že v nekaterih dneh. To bolezen povzroči neka glivica. Njeni redilni prepletki se bujno razrašajo v zelenih listih in so vzrok krompirjevi gnilini. V posušnih listnih prepletkih je glivica uničena. V obolenih listih se osnuje zelo malo skroba, v suhih listih pa tvorba skroba popolnoma poneha. Vsled tega ostanejo gomolji drobni in pridelek je zelo pičel.

Včasih se loti gnilina tudi gomoljev, ki pa postanejo le trdnost. S takšnim krompirjem se prenese bolezen spomladi zopet na zemljišče, kajti glivični redilni prepletki prezimijo v gomoljih, v krompirjevki se pa s trosi (z glivičnim semenom) vred zatrejo.

Ko pride spomladi bolani gomolj v zemljo, začnejo se razvijati tudi glivični prepletki, ki dosepejo v rastočem krompirju tudi v krompirjevko. Na spodnji strani listov vzrastejo iz listnih rež trosniki. Na razrastkih trosnikov nastanejo trosi, ki se razpršijo in kalijo pri vlažnem vremenu že po nekaterih urah.

Veter, dež i. t. d. prenašajo trosne na zdrave liste in gomolje, kjer se dalje razvijajo. Trosi se tudi lahko razcepijo na 6 do 16 trosov, takozvanih blodišč in še le te poženejo trosnike, iz katerih se tvorijo, ako ne primanjkuje vlažnosti, v rastlini ali gomoljih redilni prepletki. Domneva se, da se tvorijo iz večine odpadlih trosov blodišč.

Ponavljamo, da redilni prepletki prezimujejo v gomoljih. Pozimi se pa lahko prenaša bolezen v kletih od gomolja do gomolja.

Za seme se jemlje le zdrav krompir. Tudi sumljivi gomolji se morajo od semenskega krompirja odbrati in na drugi način porabiti.

Ako se krompirjeva gnilina pojavi, se zelo priporoča, da se krompirjevka poskropi z raztopino galice in apna, seveda ako je imamo na razpolago. Skropi se 2 do 3 krat po preteku štirih tednov. Na dan se lahko poskropi 1 hektar krompirišča. Za trikratno škropljenje na 1 hektar je treba 10—15 kg bakrene galice, 10—15 kg žganega apna in 700—800 litrov vode. Rabi se naj za škropljenje 2 odstotna raztopina. (Gosp. Glasnik.)

Gospodarske stvari.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdic so letni in kramarški sejmi; sejmi zaznamovani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejni z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 29. junija: Sv. Peter, okr. Graška okolica; Geisttal, okr. Voitsberg; Mönichwald, okr. Voral; Sv. Peter, okr. Ljubno; Gomilice, okr. Lipnica; Salla, okr. Voitsberg.

Dne 1. julija: Sevnica*; Spodnja Polskava*, okr. Slovenska Bistrica; Sv. Urban*, okr. Ptuj; Reče**, okr. Konjice; Solčava*, okr. Gornji grad; Ligist*, okr. Voitsberg; Ptujška gora*, okr. Ptuj; Gomilice**, okr. Lipnica; Ormož*; Pischeladorf**, okr. Gleisdorf.

Dne 2. julija: Pusterwald*, okr. Oberzeiring; Garrach**, okr. Weiz; St. Ilj pod Turjakom**, okr. Slovenj Gradec; Remšnik**, okr. Marenberk; Oppenberg, okr. Rottenmann; Ptujška gora, okraj Ptuj; Wildon*; Pietrovec**, okr. Celje; Marija Tinska**, okr. Šmarje pri Jelšah; Radgona*; Celje; Ormož (svinjski sejem); Polensak, okr. Ptuj.

Dne 3. julija: St. Oswald**, okr. Oberzeiring; Luče (za drobno živino), okr. Arvež; Imeno (svinjski sejem), okr. Kozje; Ptuj (svinjski sejem).

Dne 4. julija: Eisbach, okr. Frohnleiten; Videm**, okr. Brežice; Vuzenica**, okr. Marenberk; St. Peter a. O.*, okr. Cnupek; Stanž, okr. Kindberg; Vojnik*, okr. Celje, Breg pri Ptuj (svinjski sejem).

Dne 6. julija: Knittelfeld**, Breg pri Ptuj*; Spielfeld*, okr. Lipnica; Brežice (svinjski sejem).

Listnica uredništva in upravnštva.

Vsem tistim, ki nam pošiljajo sramotilna pisma in dopisnice, posebno če so vsebinska tiha našega pokojnega urednika Linhart, budi povedano, da nas to nikakor ne vznemirja, ampak celo vesel. Ta pisma se namreč tako polna nesramnosti in aurovosti, da jih od danes naprej več ne bomo metali v koš, ampak jih etrno hranjevali. Pripravišena jih bomo imeli za prvi dar „jugoslovanskemu kraljestvu“ kot kulturni album in zrcalo izobraženosti in kulture njegovih ustanoviteljev, ter prištešev! Prosimo tedaj, na čelo v ta kulturni namen!

Loterijske številke.

Gradec, 19. junija 1918: 65, 76, 49, 46, 69.
Dunaj, 15. junija 1918: 61, 39, 59, 26, 84.
Trst, 28. junija 1918: 34, 71, 35, 76, 46.
Lince, 22. junija 1918: 64, 29, 51, 83, 68.

Znana eksportna tvrdka Maks Böhm, Dunaj IV., Margaretenstrasse 27, tudi ravno za nakup zelo pripravljen, mali ročni mlin s katerim se lahko sena, slado, kava, orehi, pšenica, riž, oves, žito, koruza i. t. d. najlažje. Cena za komad stane le 24 K in se ti mali ročni mlin lahko najlažje priporoča.

Čudežno ročno žilo. Izvrstna iznajdba je čudežno-ročno žilo, ki liva šep-šibke ravno tako hitro kakor živalni stroj in s katerim vsak sam zamore močno blago sam krpati in raziti. To žilo s primerno nitjo vred stane le 4 K 50 v. 3 komadi 13 K 50 v. Dobi se pri M. Svoboda, Dunaj, III 2, Hiesgasse Nr. 13—114.

Kramarijo

mogoče na delati, v larnem okraju z nekaj gramom želi se v nakup vzeti. Interesni je tudi pripraviti, si kramarjo na novo vedeti. Natančno poudariti proti povračilu polnih izdatkov in plačila honorarja na M. Roth, Zgornji-Breg 4 (Ober-Rann b. Pettau) pri Ptuj.